

Document: *Archeologische Quickscan*
Plangebied: *Verlengde Raadhuislaan 7, Grootebroek, gemeente Stede Broec*
Adviesnummer: *14252*
Opsteller: *J. van Leeuwen (archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)*
Datum: *2-12-2014*

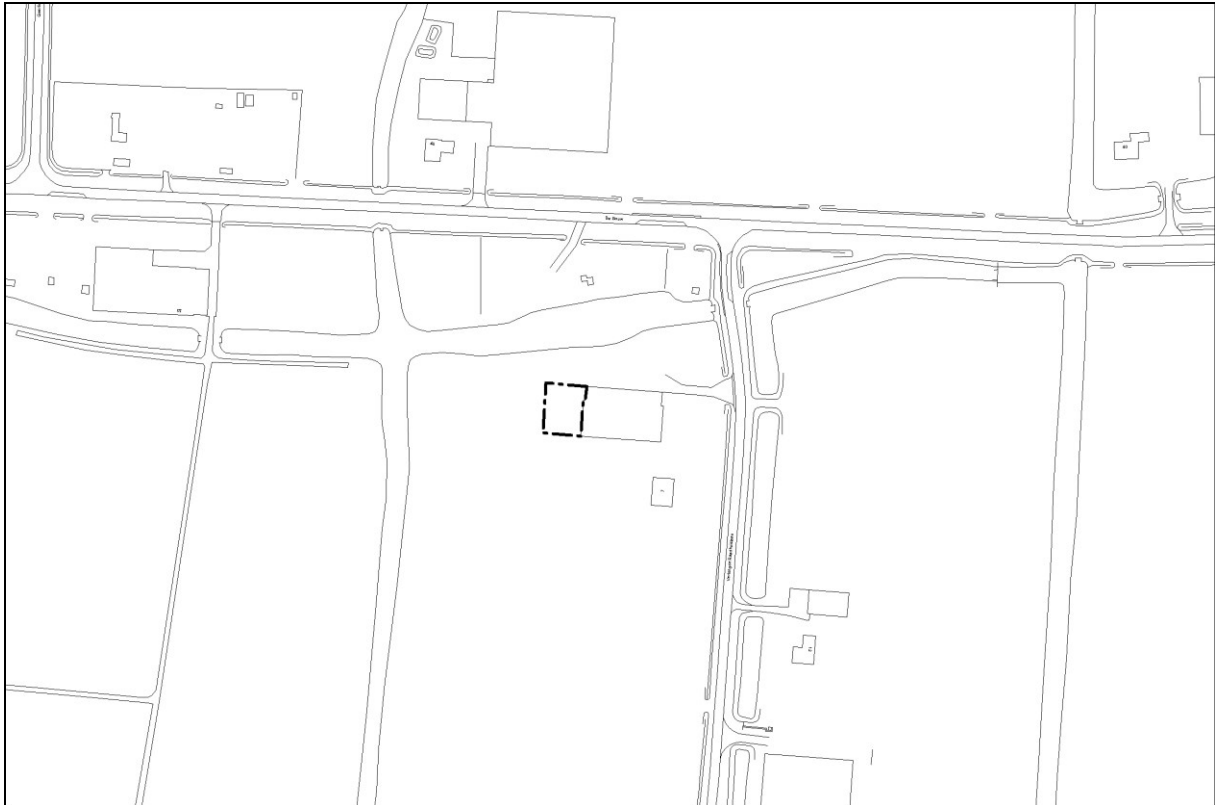
Archeologische Quickscan

Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op verzoek van de gemeente Stede Broec (Lianne van Toledo) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de vergroting van het bouwvlak en de uitbreiding van een bedrijfsruimte op de locatie Verlengde Raadhuislaan in Grootebroek, gemeente Stede Broec. Op dit moment staat op het perceel een huis met daarachter een schuur (afb. 1). Het plan bestaat de schuur verder naar het westen uit te breiden met circa 500 m² (afb. 2).

Afbeelding 1. Het plangebied Verlengde Raadhuislaan 7, met rechts de schuur die naar achter zal worden uitgebreid.

Afbeelding 2. Het plangebied Verlengde Raadhuislaan 7 met de geplande uitbreiding (zwarte stippellijn) op de huidige topografie.

Bestemmingsplan ‘Landelijk gebied 2010’

Het Bestemmingsplan ‘Landelijk gebied 2010’ is in 2011 vastgesteld (Vollmer & Partners, 2011). Hierbij zijn bouwblokken gedefinieerd waaraan geen dubbelbestemming Waarde-Archeologie is toegekend. Buiten de bouwblokken geldt een dubbelbestemming Waarde-Archeologie. De vrijstellingsgrens is in het bestemmingsplan gesteld op 100 m² (conform het Rijksbeleid).

Op grond van de verwachte waarden is het gewenst dat voor ontwikkelingen, die op grond van het vigerend bestemmingsplan als nieuwe ontwikkelingen zijn aan te merken, een nadere archeologische verkenning plaatsvindt. Ook voor het roeren van grond, anders dan normale groundbewerking, dient een afweging t.o.v. de mogelijke archeologische waarden plaats te vinden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het graven van sloten of diepploegen.

Aangezien er nog geen nota archeologiebeleid is vastgesteld met een bijbehorende beleidsadvieskaart waarop vrijstellingen voor archeologisch onderzoek staan aangegeven, is er een archeologische Quickscan uitgevoerd door Archeologie West-Friesland.

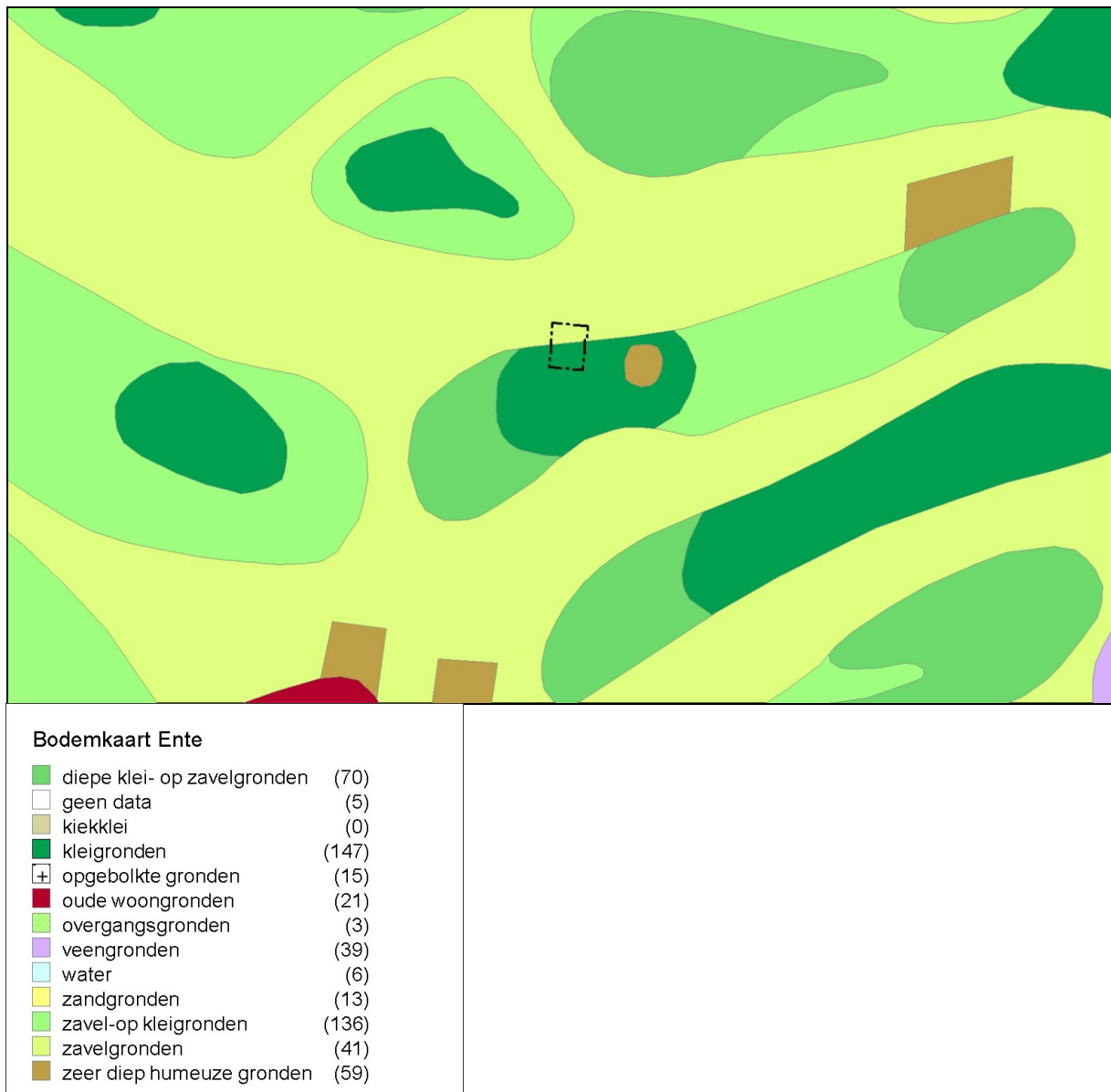

Afbeelding 3. Het plangebied Verlengde Raadhuislaan 7 (zwarte stippellijn) op de concept-beleidskaart van de gemeente Stede Broec.

De gemeente Stede Broec heeft in het bestemmingsplan Landelijk Gebied de algemene vrijstellingsgrens (= 100m²) gehanteerd, maar wil in de toekomst gebruik maken van een beleidskaart archeologie en heeft Archeologie West-Friesland gevraagd deze te vervaardigen. Op deze concept-beleidskaart is zichtbaar dat het plangebied binnen twee zones valt, waar bij ingrepen groter dan 1000 en 2500 m² het archeologisch aspect dient te worden meegewogen. Het plangebied, met een grootte van circa 500 m², overschrijdt deze waarden niet.

Archeologische waarden en verwachtingen in (de directe omgeving van) het plangebied

Op de bodemkaart van Ente is zichtbaar dat het plangebied op twee verschillende ondergronden ligt (afb. 4, Ente 1963). Het noordelijke deel ligt op een zandige voormalige getijdengeul. Het zuidelijke deel ligt op kleigrond. In de Bronstijd werden vaak de flanken van de zandige banen uitgekozen voor bewoning.

Afbeelding 4. Het plangebied (zwarte stippellijn) op de bodemkaart van Ente (1963).

In de periode van de ruilverkaveling is het Noord-Hollandse landschap ingrijpend veranderd. Aan de hand van de ingrepenkaarten uit deze periode kan een inschatting worden gemaakt in hoeverre de bodem in het plangebied is omgezet (afb. 5). De ingrepenkaart is gebruikt als planning voor het uitvoerende werk, waardoor het nooit zeker is of de ingrepen in de praktijk ook zo zijn uitgevoerd als de kaart aangeeft. De geplande ingrepen binnen het plangebied betroffen het diep omzetten (tot 80 cm) van het perceel en een ophoging.

Afbeelding 5. Het plangebied op de geplande ingrepenkaart van de ruilverkaveling.

Het plangebied ligt ten noorden van het dorpslint Grootebroek. In 2008 is ten noorden van het plangebied een archeologisch advies uitgegeven (Alders & Nyst 2008). Op het terrein de Gouw 46 werd geen bewoning verwacht. Ook ten zuiden van het plangebied, in het plangebied Oosterweed, werden ondanks de hoge verwachtingen geen archeologische waarden aangetroffen tijdens een inventariserend booronderzoek (Stevens 2004). In een straal van 200 meter van het plangebied zijn verschillende waarnemingen gedaan. Net ten zuiden van het plangebied is een vuurstenen sikkels gevonden (Archis-waarnemingsnummer 5606). Ook is in de buurt van het plangebied laatmiddeleeuws aardewerk aangetroffen (Archis-waarnemingsnummers 5613, 5616, 5619 en 5621).

Historische achtergrond plangebied

Aan de hand van historische kaarten kan een inschatting worden gemaakt van de archeologische verwachting uit de Nieuwe Tijd. Op de oudste kaart van het gebied van Dou (1651-1654) is het plangebied niet in gebruik als woongrond (afb. 6).

Op de kadastrale minuutkaart uit 1826 is het plangebied nog steeds onbebouwd. Door de twee kaarten te vergelijken wordt duidelijk dat een groot deel van het plangebied in de 17de eeuw nog water was. Op de kadastrale minuutkaart is de vorm van het water uit de 17de eeuw nog zichtbaar in het slotenpatroon.

Afbeelding 6. Het plangebied (zwarte cirkel, bij benadering) op de kaart van Dou (1651-1654).

Afbeelding 7. Het plangebied (zwarte stippellijn) op de kadastrale minuutkaart uit 1826.

Conclusie

De uitbreiding van de schuur op het perceel Verlengde Raadhuislaan 7 krijgt een omvang van circa 500 m². Op de concept-beleidskaart van de gemeente Stede Broec ligt het plangebied in een zone waar bij ingrepen groter dan 1000 tot 2500 m² het archeologisch aspect dient te worden meegewogen. De uitbreiding van de schuur overschrijdt deze waarden niet.

Voor het plangebied geldt een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. De omvang van de ingreep is echter te gering voor een onderzoek naar vindplaatsen uit de Bronstijd. Het water in het plangebied is ergens tussen de 1650 en 1826 eeuw gedempt. Mogelijk levert deze vulling vondstmateriaal op uit de periode van demping, maar het is niet waarschijnlijk dat er bewoningssporen uit de Middeleeuwen of Nieuwe Tijd aanwezig zijn in het plangebied.

Advies

Gezien de geringe ingreep en de lage archeologische verwachting is nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk.

Archeologie West-Friesland adviseert de voorgenomen ingrepen vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie.

Het plangebied is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Ten behoeve van het doen van waarnemingen dient wel in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat Archeologie West-Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

Voor het monitoren van de graafwerkzaamheden worden geen kosten in rekening gebracht en dit zal niet tot noemenswaardige vertragingen leiden. Vondstmateriaal dat bij het uitvoeren van het werk wordt aangetroffen is (conform de Monumentenwet) eigendom van de Provincie Noord-Holland en zal door Archeologie West-Friesland worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Bodemvondsten te Wormer.

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland minstens een week van tevoren wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden (Aad Weel: tel. 06-52824909, Carla Soonius: tel. 06-25272867).

Bronnen

Alders, G.P. & C.L. Nyst, 2008. *Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van het plangebied de Gouw 46 te Grootebroek, gemeente Stede Broec*, Haarlem (SCENH-rapport 121).

Archis2 (<http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>)

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek' in: *De bodemkartering van Nederland, deel XXI*, Wageningen (Stichting voor Bodemkartering).

Stevens, F., 2004. *Plangebied Oosterweed te Grootebroek, gemeente Stede Broec, een inventariserend archeologisch onderzoek*, Amsterdam (RAAP-notitie 600).

Vollmer & Partners, 2011. *Voorontwerp bestemmingsplan Landelijk gebied 2010 Stede Broec*, Utrecht.